

door de ontvanger der penningen in de volvoering van zijn taak geen nadeel sticht, (een ambtenaar blijft desniettemin strafbaar) of dat door het aannemen van penningen een functionaris de zaak namens welke hij optreedt, schade berokkent door hetzij in prijs, hetzij in dienst of in goederen met een onvoldoende prestatie genoeg te nemen.

Intusschen aangenaam zijn dergelijke verhoudingen voor den controleerenden accountant nimmer.

Dr. A. STERNHEIM

Het feit, dat voor bepaalde uitgaafposten externe bescheiden ontbreken, zal bij iedere kascontrole voorkomen met b.v. reiskosten, gratificaties, directiekosten enz., zonder dat hierin aanleiding behoeft te worden gevonden tot het maken van een voorbehoud. Naast de waarde die de accountant aan de interne betalingsstukken kan en wil toekennen, zal het voor hem een kwestie van beoordeeling worden, of de betrokken uitgaven in het kader van het bedrijf passen en de posten binnen redelijke grenzen blijven.

Dit beoordeelingswerk is trouwens bij externe stukken principiël niet anders. De interne stukken zijn m.i. voor den accountant alleen „moeilijker”, omdat het feit van de uitgaaf niet met dezelfde zekerheid is vast te stellen. Heeft hij deze eenmaal geaccepteerd, zoo blijft de beoordeeling overigens dezelfde.

In het gestelde geval nu stuit de accountant op niet-extern gedocumenteerde posten; wèl vindt hij de door Commissarissen geparafeerde steekpenningen-lijsten, waarvan de waarde, uit een oogpunt van accountants-controle, niet uitgaat boven die van interne stukken. Dat de steekpenningen gebruikelijk zijn in het onderhavige geval is door X gesteld; wat dit betreft brengt de beoordeeling geen moeilijkheden mede. En voor wat den omvang betreft, kan de accountant zich overtuigen, of er een aannemelijk verband bestaat tusschen den uitgaafpost en de daartegenover plaats gehad hebbende levering. De verwijzing vindt hij, blijkens de opgave, op de Commissaris-staten. Ik geef toe, dat dit beoordeelingswerk met voorzichtigheid moet gebeuren, doch acht het niet zoodanig, dat om deze moeilijkheid te omzeilen naar het redmiddel van een voorbehoud behoeft te worden gegrepen. Ik zou hiertoe, om bovengemelde redenen, slechts over willen gaan, indien het onderzoek den accountant niet tot de overtuiging heeft gebracht, dat de uitgaven (i.e. de steekpenningen) aannemelijk waren. Doch in dit geval is het voorbehoud niet inhaerent aan de steekpenningen.

Het is waar, dat in mijn conclusie ligt opgesloten, dat de accountant door zijn handtekening de steekpenningen in zekeren zin sanctionneert, er althans geen bezwaar tegen maakt. Doch het „stop-systeem” is niet het eenige punt ten aanzien waarvan de moraal der handelsgebruiken voor verbetering vatbaar is en ik meen niet, dat het doenlijk is om van het voorkomen van één of andere in de Accountants-verklaring te doen blijken. Practisch is naar mijn overtuiging het voorbehoud dan ook onuitvoerbaar.

W. J. DE TOMBE

UIT HET BUITENLAND

Red.: W. BEIJDERWELLEN, J. E. ERDMAN,

CH. HAGEMAN en A. M. VAN RIETSCHOTEN

(Bijdragen en mededeelingen zende men aan den Secretaris der Redactie)

De nieuwe regeling van het accountantswezen in Duitschland

Het *Archiv für das Revisions- und Treuhandwesen* van Aug. 1931 publiceert de bepalingen voor de toelating als *Wirtschafts-*

prüfer, die door de Hauptstelle in haar vergadering van 27 Juli jl. zijn vastgesteld. Na hetgeen over de nieuwe regeling van het accountantswezen in een vorig nummer werd geschreven, moge aan deze nadere voorschriften nog een en ander worden ontleend.

Bij de toelatingseischen valt het op, dat de *Wirtschaftsprüfer* niet van Duitse nationaliteit behoeft te zijn. Hij moet zijn domicilie in Duitschland hebben, terwijl aan buitenlanders de toelating kan worden geweigerd, wanneer Duitschers in het vaderland van den buitenlander niet dezelfde rechten hebben, dit ter beoordeeling van de Hauptstelle. Hij moet verder minstens 30 jaar oud zijn en de accountantspraktijk als hoofdberoep zelfstandig uitoefenen of na de toelating gaan uitoefenen, dan wel als procuratiehouder van accountants of bestuurder of procuratiehouder van een *Treuhandgesellschaft* werkzaam zijn. Wat zijn vakkennis betreft, zijn de eischen: 1. zes jaar praktische werkzaamheid, waarvan minstens 3 jaar accountantswerk; 2. aflegging van een vakexamen, waarbij in 't bijzonder blijk moet worden gegeven van voldoende kennis der *bedrijfshuishoudkunde*.

Omtrent procuratiehouders van een accountant is verder bepaald, dat deze op diens voorstel tot *Wirtschaftsprüfer* kunnen worden benoemd, mits zij natuurlijk overigens aan alle eischen voldoen.

Voor de erkenning van *Revisions- en Treuhandgesellschaften* wordt vereischt, dat, indien het betreft een *Aktiengesellschaft*, een *Kommanditgesellschaft auf Aktien* of een *G. m. b. H.*, tenminste één directeur *Wirtschaftsprüfer* moet zijn. Indien slechts één directeur dat is, moet de vennootschap een plaatsvervanger met procuratie benoemen, die ook *Wirtschaftsprüfer* is. Ook hier geldt, dat procuratiehouders op voorstel der vennootschap benoembaar zijn tot *Wirtschaftsprüfer*, mits zij verder aan de eischen voldoen. Bij uittreden van den directeur, die als accountant erkend is, mag de vennootschap verder de praktijk uitoefenen, als zij onverwijld een *Wirtschaftsprüfer* tot wettig vertegenwoordiger benoemt. Balansen, rapporten enz. moeten geteekend worden door een directeur of procuratiehouder, die *Wirtschaftsprüfer* is. Een *G. m. b. H.* moet bovendien wat betreft minimum-kapitaal en publiciteit aan de voorschriften voor de *A. G.* voldoen. Bij de beslissing over de toelating van een vennootschap wordt eveneens gelet op de reputatie der leidende personen, de hoogte van de beschikbare middelen, alsmede omvang en aard der werkzaamheid.

Is de vennootschap geen *A. G.*, *Kommanditges. auf Aktien* of *G. m. b. H.*, dan moeten alle vennoten *Wirtschaftsprüfer* zijn.

Volgens de nadere voorschriften der Hauptstelle kunnen zonder examen worden toegelaten zij, die tenminste 35 jaar oud zijn en „*durch eine mehrjährige Prüfungstätigkeit ihre persönliche und fachliche Eignung zur Durchführung schwieriger Prüfungen zweifelsfrei nachweisen.*” De candidaat moet echter een mondeling examen doen in economie en *bedrijfshuishoudkunde*. Daarvan wordt alleen vrijstelling verleend, als de commissie van toelating daartoe met algemeene stemmen besluit.

Om als *Wirtschaftsprüfer* toegelaten te worden, moet men verder in totaal R. M. 420.— betalen, namelijk R. M. 20.— bij de aanmelding bij de Kamer van Koophandel, R. M. 200.— vóór het schriftelijk en R. M. 200.— vóór het mondeling examen. Op verzoek van den examinandus wordt de tweede helft van het examengeld terugbetaald, indien hij zich vóór het mondeling examen terugtrekt. Als men niet geslaagd is of na het schriftelijk gedeelte afgewezen wordt, krijgt men echter niets terug.

Ook zij, die zonder examen worden toegelaten, moeten R. M. 420.— betalen. In Pruisen heeft de regeering echter de kosten van toelating, in afwijking van de voorschriften der Hauptstelle, op M. 200.— in plaats van M. 400.— gesteld.

Het nieuwe *examenprogramma* luidt als volgt:

Het examen bestaat uit:

1. een „Hausarbeit“;

Deze moet uiterlijk binnen 8 weken worden ingeleverd. De examinandus moet blijk geven een moeilijk onderwerp uit de praktijk van den accountant te kunnen behandelen. Hij moet verklaren, dat hij de Hausarbeit zelfstandig en zonder gebruik van andere dan de door hem opgegeven hulpmiddelen heeft gemaakt.

2. twee „Klausurarbeiten“;

Deze moeten aan de praktijk van den accountant ontleend zijn, in aanmerking komt b.v. de uitwerking van een vraagstuk over contrôle, inrichtingsleer, belastingwezen, faillissement, rapport.

Opgaven van theoretischen inhoud mogen principieel niet worden gesteld. Voor ieder schriftelijk gedeelte moet 6 uur tijd worden gegeven.

De examencommissie beslist op grond van het resultaat van Hausarbeit en Klausurarbeiten, of de candidaat tot het mondeling examen wordt toegelaten.

3. een mondeling examen.

Daarbij moet de examinandus eerst een korte voordracht houden over een door de examencommissie te bepalen onderwerp, aan het vak ontleend.

Vervolgens worden den examinandus mondelinge vragen gesteld uit die gedeelten van de bedrijfshuishoudkunde en de leer van het recht, welke voor den accountant van belang zijn.

Van de bedrijfshuishoudkunde komen naast de algemeene beginselen der bedrijfsleer vooral de volgende onderwerpen in aanmerking:

1. Boekhouden en balansleer, met inbegrip van het recht aangaande boekhouding en balans, alsmede inrichtingsleer;
2. Kostprijsberekening en resultatenrekening;
3. Bedrijfsstatistiek;
4. Vestigings- en financieringstechniek, kapitaal en betalingsverkeer;
5. Contrôle, kennis van alles wat het accountantsberoep betreft (wettelijke bepalingen, organisatie van het beroep, terrein van werkzaamheid, opvatting van het beroep, enz.);
6. Vragen van waardebepaling;
7. Belastingwetenschap.

Uit de leer van het recht komen vooral de volgende gedeelten in aanmerking:

1. De bepalingen van het burgerlijk recht, die voor den accountant van belang zijn (verbintenissen en zakenrecht, in 't bijzonder hypotheekrecht);
2. Handels-, vennootschaps-, coöperatie-, verzekeringsrecht en industrieel eigendomsrecht;
3. Wissel- en chequerecht;
4. Faillissementsrecht, betwisting en akkoord;
5. Grondtrekken van de burgerlijke rechtsvordering met inbegrip der executie;
6. Belastingrecht.

Het mondeling examen duurt ongeveer 1½ uur.

De examencommissie kan aan geëxamineerde en beëdigde accountants, alsmede aan die candidaten, welke het eindexamen van een hogeschool hebben afgelegd of een examen, dat voor de uitoefening van het beroep volgens voorschriften der Hauptstelle als gelijkwaardig is te beschouwen, voor sommige vakken van het mondeling examen vrijstelling verleen.

Aldus de voornaamste bepalingen uit de nadere voorschriften der Hauptstelle. Inmiddels is door de noodverordening van 19 September de verplichte contrôle der Aktiengesellschaft wet geworden. De Rijksregering is echter gemachtigd vast te stellen, wanneer dit gedeelte der herziening van het vennootschapsrecht van kracht wordt. Zoodra een voldoende aantal accountants volgens de nieuwe regeling erkend is, kan men derhalve de

definitieve invoering der verplichte contrôle verwachten, en met het oog daarop wordt de benoeming der Wirtschaftsprüfer zooveel mogelijk bespoedigd.

W. B.

Beroepsetiquette

Het volgende geval werd aan het oordeel van het Bestuur van het „Institute of Chartered Accountants“ voorgelegd. Een groep aandeelhouders, niet tevreden met het werk van den accountant, wilde een ander benoemen. De accountant, die voor een benoeming aangezocht werd, informeerde bij het Bestuur of dit in een dergelijk geval overleg met den ontslagen accountant uit het oogpunt van beroepsetiquette noodig oordeelde. Het antwoord luidde o.m., dat een lid zich aan een klacht tegen zijn gedragingen zou blootstellen, indien hij zich voor een benoeming beschikbaar zou stellen, uitsluitend uit eigen belang of zonder na te gaan of er gegronde redenen bestonden, die aanleiding tot de vervanging gaven.

Dit antwoord gaf aanleiding tot veel commentaar. Daarop schreef de redactie van „The Accountant“ naar aanleiding van deze uitspraak het volgende. Vooropgesteld wordt, dat de opdrachtgevers absoluut vrij moeten zijn in hun keuze, doch men stelt voor den accountant als regel, dat wanneer men de benoeming overweegt, men het belang van den client vóór zijn eigen belang moet laten gaan. Dit is alleen mogelijk, indien unfaire beïnvloedingen bij de benoeming van een accountant geweerd worden.

Zoo is een benoeming, uitgelokt door eenige personen uitsluitend met het doel om den nieuw te benoemen accountant te bevoordeelen, af te keuren, daar deze benoeming in strijd is met het wezen van de accountantscontrôle als waarborg voor de belangen van alle geïnteresseerden. Ook kan het voorkomen, dat een minderheid door een handigen opzet er in slaagt een voorstel tot benoeming van een nieuwen accountant aangenomen te krijgen. In dergelijke gevallen is het raadzaam, zich te vergewissen van de redenen, die tot ontslag van den vorigen accountant hebben geleid.

Het is het beste als usance aan te nemen om zich direct tot den accountant in functie te wenden. Deze usance houdt geen enkele erkenning in, dat een aanstelling het recht zou geven tot jaarlijksche herbenoeming, doch spruit voort uit de noodzaak om zich te overtuigen of het ontslag van den accountant een afkeurenswaardige handeling is geweest om accountants te dupeeren, die misnoegen hebben opgewekt door het vervullen van hun plicht. Wij behoeven niet te zeggen, dat elk lid zijn medelid behoort te steunen, die een dusdanige behandeling heeft ondervonden.

Dat intusschen niet alle leden van het Institute het eens zijn met de aldaar heerschende opvattingen over beroepsetiquette blijkt uit een ingezonden stuk in „The Accountant“. Inzender beklaagt zich over het verbod van adverteeren. terwijl „bcunhazen“ hiermee voortgaan en de jongere leden van erkende vereenigingen met een kleine praktijk zodoende benadeelen. Hij schrijft o.m.: „Zoo lang de bestuursleden niet anders doen, dan „beweren, dat de schade door een dergelijke mededinging nihil „kan worden geacht, voelt men, dat deze menschen zoo „weinig met de werkelijkheid van de praktijk van de kleine en „van de provinciale kantoren op de hoogte zijn, dat het hopeloos „is van hen behartiging van onze belangen te verkrijgen. En „toch, hoezeer men ook het tegendeel beweert, worden wij ernstig benadeeld door deze unfaire concurrentie, immers zou men „niet doorgaan met adverteeren, indien dit geen resultaten af- „wierp.“

„Ik wend mij tot U, mijnheer de redacteur, om de belangen

„van den kleinen man te behartigen. Ons vermogen is beperkt. „Onze connecties zijn in elk geval niet groot. Wij zien dikwijls „begeerenswaardige cliënten voor onze neus weggekaapt door „de stellers van deze advertenties. En onze leiders doen niets „anders, dan ons vertellen, dat wij niet op een dergelijke wijze „mogen adverteeren en dat wij werkelijk niet geschaad worden „door deze concurrentie. Ik zie geen uitkomst, tenzij wij wel „mogen adverteeren (en ik voorzie de tegenwerpingen tegen dit „voorstel) ofwel, dat dergelijke dienstaanbiedingen per adver- „tentie voor iedereen zullen worden verboden.”

De wensch van dezen inzender zal wel tot de vrome wenschen blijven behooren, doch deze noodkreet doet zien, dat de toestanden in de bakermat der Accountancy niet overal even rooskleurig zijn. ,

CH. H.

Decimale muntstelsel in Engeland

Pogingen om tot een beter muntstelsel in Engeland te komen worden steeds ondernomen ten tijde, dat het prijsniveau door storingen bij het betaalmiddel fluctueert, waarvoor gemakkelijker van het bestaande prijsconservatisme bij laaggeprijsde artikelen kan worden afgestapt. In „The Accountant” werd een lezing overgenomen, gehouden door Mr. H. Allcock een der voormannen van de herziening van het Britsche muntstelsel. Aan dit artikel is het volgende ontleend.

In 1920 heeft een Staatscommissie geconcludeerd, dat het £ de Britsche munteenheid moest blijven en dat de toen voorgestelde £ mil methode te ingewikkeld en daarom ongeschikt tot invoering was. Deze methode bestond in de verdeling van het £ in 1000 deelen, mils genaamd. Shillings en pences zouden moeten vervallen en een 4 of 5 mil stuk zou de plaats ingenomen hebben van de tegenwoordige pence. Het door Allcock ontwikkelde plan gaat niet zoo ver. Het wil het £ en de shilling handhaven, benevens alle zilveren munten, met een hoogere waarde dan een shilling. De wijziging zou voornamelijk neerkomen op de verdeling van een shilling in 10 pence in plaats van 12. Men zou dan de volgende munten hebben:

£	=	200 pence
10 shilling	=	100 „
5 shilling	=	50 „
2 shilling	=	20 „
1 shilling	=	10 „
1/2 shilling	=	5 „
1/4 shilling	=	2 1/2 „
twopence	=	2 „
penny	=	1 „
halfpenny	=	1/2 „
farthing	=	1/4 „

De bestaande sixpenny en threepenny stukken zouden moeten worden ingewisseld tegen 1/2 en 1/4 shilling stukken vertegenwoordigende een waarde van resp. 5 en 2 1/2 pence.

Volgens den voorsteller zijn de volgende voordeelen aan zijn plan verbonden. Er worden geen nieuwe namen ingevoerd. Een groote besparing aan rekenwerk wordt verkregen. De tegenwoordige schrijfwijze van £.sh.d. zou voorloopig gehandhaafd kunnen blijven, terwijl de handelshuizen reeds onmiddellijk alle waarden in een decimaal verdeeld £ zouden kunnen uitdrukken. De penny zou gehandhaafd blijven. (Hij verwijst hierbij op de populariteit, die nog steeds de Fransche sou geniet). De prijs van rekenmachines en kasregisters zou dalen.

Er zou nog een moeilijkheid te overwinnen zijn bij de koperen munt. Hiervan is in omloop ongeveer £ 10 miljoen, zoodat de houders bij wijziging van de waarde van 1/12 in 1/10 shilling,

hierop winst zullen maken van £ 2 milloen. Mr. Allcock stelt voor, dat de houders van kopergeld deze winst zullen afdragen aan den Staat. De kleine houders zijn natuurlijk niet te bereiken, doch voor de groote houders als banken, vervoerondernemingen, exploitanten van automaten enz. zouden speciale regelingen ontworpen kunnen worden. Waaruit deze maatregelen zouden moeten bestaan, vermeldt hij echter niet.

Dit artikel heeft een stroom van bezwaren en andere voorstellen veroorzaakt. Tegen het voorgestelde stelsel werd ingebracht, dat de schrijfwijze nog onduidelijk zou blijven. £ 1.10 s. 6 d. zou geschreven worden als £ 1.53. Vermenigvuldigt men dit bedrag met bijv. 53 dan wordt de uitkomst £ 81.09 hetgeen overeenkomt met £ 81.1s.8d. Deze moeilijkheid is te overnemen, indien men van een standaardmunt van 10 shilling uitgaat, doch men stapt niet gaarne van het £ af, zooals nog in 1920 bleek.

Andere bezwaren betreffen de veranderde waarde van de pence. Hierdoor worden verschillende tarieven van tram enz. getroffen, benevens de laaggeprijsde artikelen. De waarde van de pence zou bij een eventueele invoering met 20 % stijgen. Aanpassing kan gevonden worden door bijv. de trajecten te vergrooten en zal op den duur door het verlaten van den gouden standaard wel verkregen kunnen worden.

Weer een andere bestrijder voert aan, dat men bij de invoering van het decimale stelsel bij het muntwezen, dit tegelijkertijd zou moeten invoeren bij de maten en gewichten, met de motiveering, dat dan toch alle prijscouranten en catalogi overgedrukt zouden moeten worden. Hierdoor zou een geweldige chaos ontstaan. De motiveering komt mij nogal dwaas voor, hoewel ook daar enorm veel valt te vereenvoudigen. Men zal intusschen ergens een begin moeten maken. Eenigszins verbluffend is de volgende uiting van denzelfden inzender: „Het is in het geheel „niet zeker, dat invoering van het decimale stelsel beperking „van fouten ten gevolge zal hebben, gezien de vele fouten, die „ontstaan door het verkeerd plaatsen van de komma. Hem was „verteld, dat een belangrijk deel van het accountantswerk in „Amerika was gericht op de opsporing van deze fouten”. Hij voegde hieraan echter toe: „The standard of clerical efficiency is, of course much higher in England than in America”.

CH. H.

De studie voor Accountants-examens

In „The Incorporated Accountants’ Journal” van Februari j.l. komt een artikel over „Study for Accountancy Examinations” voor, waarin enkele wenken worden gegeven, welke wellicht ook voor de studeerenden voor Nederlandsche Accountancy (en ook andere) examens van belang kunnen zijn.

Opgemerkt wordt in dit artikel, dat de examen-candidaat, welke niet onder deskundige leiding staat, een zware handicap heeft.

De mondelinge opleiding is de beste, hoewel ook de schriftelijke opleiding, vooral als deze wordt aangevuld met periodieke lezingen (mits gegeven door een vertrouwd Instituut) goede vruchten kan afwerpen.

Sommige kandidaten achten het bijwonen van lezingen verloren tijd, daar zij van meening zijn, de behandelde stof vlugger uit leerboeken te kunnen bestudeeren. De gemiddelde leerling onthoudt evenwel beter het gesproken woord, dan het gelezene, terwijl de verduidelijkende voorbeelden en toelichtingen, welke meestal bij een lezing worden gegeven, niet in dezelfde mate in leerboeken worden aangetroffen.

In het bijzonder is het voor studeerenden van belang, de vanwege de Vereeniging zelve gehouden lezingen bij te wonen, daar

de kans groot is, dat de daar behandelde punten ook op examens ter sprake zullen worden gebracht.

Slechts door hard werken zal ten slotte het doel kunnen worden bereikt. Ontspanning is evenwel noodig ter wille van de gezondheid. De ontspanningsuren dienen evenwel zoo gebruikt te worden, dat zij inderdaad de beste recreatie-mogelijkheid bieden.

Het is een uitstekend plan om steeds de week-end vrij van studie te houden en deze zooveel mogelijk buitenshuis door te brengen. Men kan dan elke nieuwe week weer volkomen frisch beginnen.

Het oog en het oor kunnen getraind worden om het geheugen te helpen. Gepoogd kan worden zoodanig te studeeren, dat als het ware een photographische indruk van elke gelezen bladzijde wordt behouden, zoodat in het bijzonder voor speciale punten steeds de plaats waar en het verband waarin deze worden behandeld, gemakkelijk in het geheugen teruggeroepen kunnen worden. Deze methode is vooral geschikt voor degenen, die verschillende onderwerpen tegelijk bestudeeren, daar zij daardoor verwarring kunnen vermijden.

Definities en andere beknopte bepalingen moeten verschillende malen hardop gelezen worden, totdat de zinnen bekend in de ooren klinken. Zoo mogelijk kan getracht worden een rijm of rythme er voor te bedenken.

Daar examinatoren niet steeds slechts principieele kennis verlangen, maar ook gedetailleerde feitenkennis, zal de verstandige candidaat goed doen bepaalde punten uit het hoofd te leeren.

Menige studeerende gebruikt te veel tijd voor de onderwerpen, welke hij kent en waarvan hij derhalve ook het meeste houdt; meestal betreft dit de vakken, waarmee hij in de praktijk het meeste te maken heeft. Juist echter de vakken, waarvoor minder interesse bestaat en waarin niet wordt uitgelonken, moeten de speciale aandacht van den candidaat hebben, zelfs indien dit beteekent, dat minder studietijd dan wenschelijk wordt geacht, voor de andere vakken overblijft.

Bekende zwakke plekken van den candidaat moeten voortdurend behandeld worden, totdat men deze onder de knie heeft.

Heeft men deze moeilijke hinderpalen overwonnen, dan geeft dit veel zelfvertrouwen en maakt het de rest van de taak lichter.

Het beantwoorden van vragen (in het artikel wordt blijkbaar speciaal hierbij aan schriftelijke opleiding gedacht) is noodig teneinde vaardigheid te verkrijgen in het vlug en precies op papier stellen van zijn gedachten. Het tegelijkertijd hierbij gebruiken van studieboeken is van geen nut.

Veel tijd wordt meestal verloren met het maken van excerpten uit studieboeken.

De studieboeken moeten echter steeds zelve de basis van alle studie zijn, waarbij door onderstrepingen, kanttekeningen e.d.g. de belangrijkste punten aangeduid kunnen worden, hetgeen bij repetities van groot gemak is.

Wel is het nuttig voor verloren uurtjes een zakboekje te hebben, waarin alle dingen worden geschreven, welke uit het hoofd geleerd moeten worden (definities, slagzinnen enz.)

Iedere gelegenheid moet worden aangegrepen om zijn kennis te vergrooten, zoowel in de praktijk, waaraan de opgedane theoretische kennis kan worden getoetst, als door middel van studie tijdschriften en het financieel-economische gedeelte der dagbladen. Men vergroot daardoor zijn algemeene kennis, terwijl het onderlinge verband van de onderdeelen der accountancy-studie duidelijker wordt, hetgeen niet zal nalaten zoowel op de examens als in de uitoefening van het beroep, van gunstigen invloed te zijn.

L. A. B.

VRAAGSTUKKEN EXAMEN VOOR ACCOUNTANT DER DIRECTE BELASTINGEN, KRACHTENS AMBTENAREN-BESLUIT BELASTINGDIENST

WOENSDAG 28 OCTOBER -931,

9—12 uur

In het jaarverslag der Gemeente Gasfabriek te X over 1930 vindt u onderstaande gegevens:

De afschrijvingen zijn geschied volgens een tabel gebaseerd op den vermoedelijken levensduur der activa.

Voor aflossing der ten behoeve der Gasfabriek aangegane leeningen is noodig over 1930 f 50.000.—.

Met het oog op den eisch der arbeids-inspectie om het bestaande schaft- en badlokaal zoodanig te verbouwen dat het voldoet aan de geldende voorschriften is door den Raad der Gemeente X goedgekeurd het voorstel van B. en W. om van de winst over 1930 f 25000.— te reserveeren.

Gevraagd wordt gedetailleerd te beschrijven:

1. het karakter en het onderling verband van alle in vorenstaande stukken genoemde rekeningen alleen voor zoover deze typeerend zijn bij gemeentebedrijven.
2. het verband tusschen de bedoelde rekeningen en de rekening der Gemeente X over 1930.

WOENSDAG 28 OCTOBER 1931

1½—4½

Een onderneming, welke verkeersmiddelen exploiteert, heeft langzamerhand een vrij uitgebreide fabrieksinstallatie verkregen ten behoeve van de reparatie en het onderhoud van in gebruik zijnde verkeersmiddelen. Zoowel kleinere als meer uitgebreide reparatie- en onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd. Bovendien worden ook onderdeelen in de eigen werkplaatsen vervaardigd.

De tot dusver gevoerde administratie is daardoor niet langer in staat een voldoende inzicht te geven in de kosten van reparatie en onderhoud.

Men kon slechts de *totaalkosten* der uitgevoerde werkzaamheden benaderen, omdat alle ingekochte materialen alsmede de betaalde arbeidsloonen ten laste van de reparatie- en onderhoudsrekeningen werden geboekt en bij balansopmaking de waarde der magazijnvoorraden globaal werd geschat. In de laatste jaren werd het bedrag der reparatie en onderhoudsrekeningen steeds hooger, terwijl men tevens moest constateeren, dat in de afwerking der werkorders achterstand ontstond.

Gevraagd wordt, hoe U zich de organisatie en administratieve verantwoording dezer reparatie- en onderhoudsafdeeling denkt, wanneer met het volgende rekening moet worden gehouden:

1. Voor den opslag der materialen is één magazijnruimte. De magazijngoederen worden niet alleen door inkoop verkregen, doch ook ten deele door vervaardiging in de werkplaatsafdeelingen. Op aanvraag worden zoowel materialen ten behoeve der werkorders verstrekt als materialen, welke als afdelings- en algemeene kosten zijn aan te merken, daar alle ingekochte en vervaardigde materialen via het magazijn uitgegeven worden.

2. Er zijn 6 werkplaatsafdeelingen n.l.:

Houtbewerking.
Bekleederij met schilderswerkplaats.
Metaalbewerking.
Koperslagerij en Lasscherij.
Motorafdeeling.
Montage.

Elk van deze werkplaatsen is in een afzonderlijk gebouw met de noodige machines ondergebracht. Deze gebouwen liggen in de onmiddellijke nabijheid van elkaar. Voor elke werkplaats is een werkmeester met een aantal werklieden, dat voor elke werkplaats verschillend is. Behoudens enkele uitzonderingen blijven de werklieden in die werkplaatsafdeeling, waar zij eenmaal zijn te werk gesteld.

De werklieden zijn in vasten dienst en genieten vaste weekloonen, welke onderling slechts weinig uiteenloopen omdat in verband met de noodzakelijke nauwkeurigheid der werkzaamheden slechts geschoolde krachten te werk gesteld kunnen worden.

3. De omslag van de algemeene kosten kan voor alle werkplaatsafdeelingen naar een gelijk percentage over de productieve loonen plaats hebben, echter moet voor de afdelingskosten voor elke werk-